

Jie žino, kas tai padarė. Gal nesąmoningai.
Gal dar ne dabar, bet jie žino.

Tarptautinis bestseleris

arti

tiesos

CARA
HUNTER

BALTO

**CARA
HUNTER**

**.arti
tiesos**

Kriminalinis trileris

Iš anglų kalbos vertė
GRAŽINA NEMUNIENĖ

BALTO
Vilnius, 2019

Prologas

Temsta. Mažai mergaitei darosi šalta. Diena buvo tokia graži – šviesos, kostiumai, fejerverkai lyg žvaigždžių lietus. Viskas taip magiška kaip pasakoje, bet dabar viskas sugriuvo, viskas prapuolė. Ji pažvelgia aukštyn į medžius, į virš galvos susipynusias jų šakas, bet ne kaip Snieguolė ir ne kaip Miegančioji gražuolė. Pas ją neatjos joks princas, joks gelbėtojas ant balto žirgo. Ji mato tik tamsų dangų ir pabaisas šešėliuose. Girdi garsus miško paklotėje. Ten krebžda maži gyvūneliai, bet ji išgirsta ir artėjančius sunkius žingsnius. Ji nusibraukia ašaras nuo skruosto ir iš visos širdies trokšta pasijusti princese iš *Karališkos drąsos*, kuri nebijotų viena būti miške, o Deizė bijo.

Deizė labai bijo.

– Deize, – pasigirsta balsas. – Kur tu?

Žingsniai artėja, o balsas piktas.

– Nepasislėpsi nuo manęs. Nemanyk. Rasiu tave. Juk žinai, Deize, tiesa? *Aš tave rasiu.*

Ketinu tai pasakyti dabar, kol dar nepradėjome. Jums gali nepatikti, bet patikėkite, man teko tai daryti daugiau kartų, nei norėčiau prisiminti. Tokiu atveju – vaiko atveju – devynis kartus iš dešimties kaltas būna kas nors iš artimosios aplinkos. Šeimynykštis, draugas, kaimynas, bendruomenės narys. Neužmirškite to. Kad ir kokie nuliūdę jie atrodytų, kad ir kaip tai būtų nepanašu į tiesą, jie žino, kas tai padarė. Gal nesąmoningai, gal ne iš karto, bet žino.

Jie žino.

* * *

2016, liepos 20, 2.05

Manoro Kanalo valda, Oksfordas

Sakoma, kad namų pirkėjai apsisprendžia per trisdešimt sekundžių nuo įėjimo į būstą. Patikėkite manimi, vidutiniam policininkui užtenka mažiau nei dešimties sekundžių. Tiesą sakant, dauguma iš mūsų jau būna viską nusprendę dar neįėję

pro duris. Tik mums tenka vertinti ne namus, o žmones. Taigi, kai sustojome prie Baržų akligatvio penkto namo, žinojau ko tikėtis. Tai buvo vadinamasis prabangus namas. Jie turi pinigų, tie žmonės, bet mažiau, nei norėtų turėti, nes antraip būtų nusipirkę tikrą Viktorijos laikų namą, o ne jo kopiją nesutvarkytame sklype, prastesnėje kanalo pusėje. Nors jis iš tokių pat raudonų plytų, su tokiais pat erkeriais, bet sodas ir daržas mažas, garažai dideli – tai klastotė, nors ir ne visai akivaizdi.

Uniformuotas pareigūnas prie pagrindinių durų man sako, kad šeima jau atliko privalomą paiešką name ir sode. Nustebtumėte sužinoję, kaip dažnai vaikus aptinkame po lovomis ar drabužių spintose. Jie nedingę, tiesiog pasislėpę. Dauguma tų istorijų neturi laimingos pabaigos, bet šis atvejis atrodo kitoks, taip prieš valandą sakė mane pažadinęs budintis inspektorius.

– Įprastai tokiu metu jums neskambintume, bet kai taip vėlai naktį dingsta toks mažas vaikas, viskas atrodo blogai. Šeima buvo surengusi vakarėlį, todėl vaiko pradėjo ieškoti jau senokai, tik po to paskambino mums. Nusprendžiau, kad jūsų susierzinimas tokiu atveju bus menka bėda.

Iš tiesų, aš visai nesusierzinęs. Tokioje situacijoje ir pats ne kitaip elgčiausi.

– Kitoje namo pusėje vaizdas kaip po bombos sprogdimo, pone, – sako prie durų stovintis konsteblis. – Žmonės ten slankiojo visą vakarą. Visur pilna fejerverkų likučių. Jų primėtė vaikai. Teismo medikai tikrai nervinasi, pone.

Nuostabu, pagalvojau. Užsiknisime.

Gislingamas paskambina varpeliu ir mes laukiame prie durų. Jis nekantriai trypčioja. Nesvarbu, kiek kartų tai darysi, vis tiek nepriprasi. Kai jau šiek tiek pripranti, laikas eiti į

pensiją. Dar keletą kartų užsitraukiu cigaretę ir apsidairau. Ne-
paisant to, kad dabar antra valanda nakties, beveik visuose lan-
guose dega šviesos, prie kai kurių stovi žmonės. Kitoje gatvės
pusėje ant skurdžios, dviračiais išvažinėtos žolės stovi du patru-
lių automobiliai su mirkčiojančiomis šviesomis, keletas pavar-
gusių konsteblių mėgina neprileisti žiopių per arti. Pustuzinis
policininkų mindžikuoja ant laiptelių ir kalbasi su kaimynais.
Staiga atsidaro pagrindinės durys ir aš atsigrežiu.

– Ponia Meison?

Ji apkūnesnė, nei tikėjau. Jau turi pagurklį, nors jai ne
daugiau kaip trisdešimt penkeri.

Užsimetusi megztinį ant leopardinio rašto berankovės, per
sprandą surišamos blankios apelsinų spalvos suknelės, kuri visai
netinka prie jos plaukų. Moteris nužvelgia gatvę ir stipriau susi-
siaučia megztinį, nors nėra šalta. Šiandien trisdešimt du laipsniai
šilumos.

– Aš detektyvas inspektorius Adamas Folis, ponja Meison.
Ar galime įeiti?

– Gal nusiautumėte batus? Kilimas ką tik išvalytas.

Niekada nesupratau, kodėl žmonės perka kreminės spalvos
kilimus, ypač turėdami mažų vaikų, bet pagalvojau, kad dabar
nėra tinkamas laikas ginčytis. Mes kaip moksleiviai pasilenkė-
me atsirišti batų raištelių. Gislingamas reikšmingai žvilgteli į
mane: prie durų įtaisyti kabliukai su šeimos narių vardais, batai
tvarkingai surikiuoti pagal dydį ir spalvą. Jėzau.

Keista, kad batų nusiavimas taip pakeičia mąstymą. Kai
einu vienomis puskojinėmis, jaučiuosi kaip neprofesionalas.
Tai nekokia pradžia.

Iš svetainės yra arkinis išėjimas į virtuvę su baro stalu. Ten
matau keletą moterų, kurios stovi prie virdulio ir šnabždasi.

Jų makiažas atrodo blyškus ryškioje neoninėje šviesoje. Šeima susispiečia ant aiškiai šiai erdvei per didelės sofas – Baris Meisonas, Šeron ir berniukas Leo. Vaikas spokso į grindis, Šeron į mane, Baris žvalgosi į visas puses. Atsistojęs Baris atrodo kaip eilinis madingas tėvelis – plonomis medvilninėmis kelnėmis su didelėmis pridėtinėmis kišenėmis, šiek tiek per ryškiais gėlėtais marškiniais, nesukištais į kelnes, šiek tiek per daug styrančiais plaukais – pagal išvaizdą trisdešimt penkerių, bet juodi jo plaukai dažyti, todėl įtariu, kad yra gera dešimčia metų vyresnis už žmoną. Kelnes šiuose namuose garantuotai perka ji.

Kai dingsta vaikas, užplūsta įvairiausios emocijos. Pyktis, panika, neigimas, kaltė. Mačiau jas ir visas po vieną, ir visas kartu, bet Bario Meisono tokia išraiška, kokios dar neteko matyti. Išraiška, kurios nesugebu apibūdinti. Šeron taip stipriai sugniaužusi kumščius, kad net krumpliai pabalę.

Atsisėdu. Gislingamas nesėda, nes, manau, bijo, kad kėdė neišlaikys jo svorio. Jis atlaisvina marškinių apykaklę tikėdamasis, kad niekas to nepastebės.

– Ponia Meison, pone Meisonai, – prabylu. – Suprantu, kad jums dabar sunku, bet privalome surinkti kuo daugiau informacijos. Neabejoju, kad tai žinote, bet kelios pirmos valandos ypač svarbios – kuo daugiau žinosime, tuo daugiau tikimybės, kad rasime Deizę gyvą ir sveiką.

Šeron Meison ištraukia laisvą siūlą iš megztinio.

– Nežinau, ką dar galėtume jums pasakyti – jau viską pasakėme tam kitam pareigūnui.

– Žinau, bet gal galėtumėte pakartoti? Sakėte, kad šiandien Deizė buvo mokykloje, paskui visą laiką sėdėjo namie iki pat vakarėlio. Ar ji nebuvo išėjusi žaisti į lauką?

– Ne. Ji visą laiką buvo savo miegamajame viršuje.

– Gal galite pasakyti, kokie svečiai atėjo į jūsų vakarėlį?

Šeron žvilgteli į vyrą, paskui į mane.

– Kaimynai. Vaikų klasės draugai. Jų tėvai.

Vadinasi, daugiausia vaikų draugai. Ne jos draugai. Ir ne jų.

– Tai kiek – koks keturiasdešimt žmonių? Teisingai spėju?

Ji susiraukia.

– Mažiau. Turiu svečių sąrašą.

– Jis gali mums labai padėti – duokite jį konstebliui Gislingamui.

Gislingamas trumpam pakelia akis nuo savo užrašų.

– Kada tiksliai matėte Deizę paskutinį kartą?

Baris Meisonas vis dar neištarė nė žodžio. Kažin ar jis mane girdėjo. Atsigrėžiu į jį. Vyras laiko žaislinį šuniuką ir sukioja jo kaklą. Suprantu, kad tai daro iš sielvarto, bet, regis, labai nori nusukti sprandą.

– Pone Meisonai?

Jis sumirksi.

– Aš nežinau, – atsako bespalviu balsu. – Gal kokią vienuoliką? Juk buvo sumaištis. Buvau užsiėmęs. Daugybė žmonių namuose.

– Buvo vidurnaktis, kai suvokėte, kad ji dingo?

– Nusprendėme, kad vaikams laikas miegoti. Kai kurie žmonės jau ruošėsi namo. Deizės niekur negalėjome rasti, nors ieškojome visur. Paskambinome visiems, kas tik atėjo į galvą. Mano mažoji mergaitė – mano mažoji, gražioji mergaitė...

Jis pravirksta. Man sunku tai išverti, netgi dabar. Išverti, kai vyrai verkia.

Atsigrėžiu į Šeron.

– Ponia Meison? O kaip jūs? Kada jūs paskutinį kartą matėte dukrą? Prieš fejerverkus ar po jų?

Šeron staiga sudreba.

– Manau, kad prieš.

– Kada prasidėjo fejerverkai?

– Dešimtą. Vos tik sutemo. Nenorėjome, kad jie būtų labai vėlai, nes turėtume nemalonumų. Kaimynai būtų galėję paskusti mus seniūnijai.

– Vadinasi, paskutinį kartą Deizę matėte prieš fejerverkus. Kur – sode ar namuose?

Ji abejoja, paskui susiraukia.

– Sode. Ji visą naktį lakstė nuo vienu prie kitų, nes buvo labai populiari. Tikra vakarėlio žvaigždė.

Susimąstau, kada pastarąjį kartą girdėjau tokius žodžius – „vakarėlio žvaigždė“.

– Taigi, Deizė buvo puikios nuotaikos – niekas jai nekėlė rūpesčių, bent jau jūs taip manote?

– Ne, niekas. Ji puikiai leido laiką. Juokėsi. Šoko pagal muziką. Kaip ir visos mergaitės.

Stebiu Deizės brolio reakciją, bet ji jokia. Berniukas sėdi labai ramiai. Kažką mąsto.

– Kada paskutinį kartą matei Deizę, Leo?

Jis gūžteli pečiais. Nežino.

– Aš stebėjau fejerverkus.

Nusišypsau.

– Tau patinka fejerverkai?

Jis linkteli nežiūrėdamas man į akis.

– Žinai ką? Man jie irgi patinka.

Jis pakelia akis ir akimirksniai tarp mūsų užsimezga ryšys. Tada vėl nuleidžia galvą ir viena pėda ima sukti ratus kilimo plaušuose. Šeron ištiesia ranką, plekšteli jam per koją ir jis liaujasi.

Vėl atsisuku į Barį.

– Šoniniai varteliai į sodą tikriausiai buvo atidaryti?

Baris Meisonas atlošia pečius nusiteikęs gintis. Garsiai įkvepia ir ranka nusišluosto nosį.

– Juk neįmanoma kas penkias minutes lakstyti jų atidarinėti, tiesa? Taip patogiau svečiams. Mažiau maišaties namuose, – jis pažiūri į žmoną.

Aš linkteliu.

– Žinoma. Matau, kad sodo gale yra kanalas. Ar yra vartai į pakrantės taką?

Baris Meisonas papurto galvą.

– Veikiausiai seniūnija neleistų jų įtaisyti. Kažin ar jis atėjo tuo keliu.

– Jis?

Baris vėl nusuka žvilgsnį.

– Kad ir kas jis buvo. Ją pagrobęs niekšas. Niekšas, kuris pagrobė mano Deizę.

Į bloknotę užrašau „mano“, šalia – klaustuką.

– Iš tiesų jūs vyro *nematėte*?

Jis vėl giliai įkvepia ir pratrūksta raudoti, paskui nugręžia ašarotas akis nuo manęs.

– Ne. Aš nieko nemačiau.

Pasirausiu popieriuose.

– Turiu Deizės nuotrauką, kurią davėte seržantui Deivisui. Ar galite pasakyti, ką ji vilkėjo?

Baris Meisonas tyli.

– Jos suknelė buvo ypatinga, – galiausiai prabyla Šeron. – Skirta vaikų džiaugsmui. Galvojome, kad tai miela. Deizė buvo apsirengusi pagal savo vardą.

– Atleiskite, nesuprantu jūsų.

– Jos vardas reiškia ramunę. Ji ir apsilvilko kaip ramunė.

Pajuntu Gislingamo reakciją, bet nedrįstu į ją pažvelgti.

– Supratau. Tai buvo...

– Žalias sijonėlis, žalios pėdkelnės ir žali bateliai. Ant galvos kepurė geltonu viduriu ir baltais lapeliais. Gavome ją parduotuvėje Fontoverio gatvėje. Kainavo nepaprastai brangiai, netgi nuoma. Be to, turėjome palikti užstatą.

Jai ima strigti balsas. Ji žiopteli, paskui prie burnos prispaudžia stipriai sugniaužtą kumštį. Jos pečiai dreba. Baris Meisonas apkabina žmoną. Ji verkšlena, sūpuojasi pirmyn atgal ir vis kartoja, kad tai ne jos kaltė, kad nežino, kaip tai galėjo atsitikti, o jis glosto jai plaukus.

Visi nutyla. Paskui Leo staiga pasislenka prie sofos krašto ir atsistoja. Drabužiai jam duksloki; plaštakos vos kyšo iš rankovių. Jis prieina prie manęs ir paduoda savo telefoną. Matau vaizdą iš filmuko. Jame Deizė su žaliu sijonėliu. Be abejonų, ji labai graži. Paspaudžiu mygtuką „rodyti“ ir apie penkiolika sekundžių stebiu, kaip Deizė šoka prieš kamerą. Ji spindi pasitikėjimu savimi ir trykšta energija – tai galima pastebėti net dviejų colių skersmens ekrane. Kai filmukas baigiasi, patikrinu, kada jis sukurtas – vos prieš tris dienas.

Tai pirmoji mūsų sėkmė. Ne visada pavyksta gauti tokių naujų duomenų.

– Dėkui, Leo, – pažvelgiu į Šeron Meison, kuri dabar pučia nosį. – Ponia Meison, jeigu duosiu jums savo telefono numerį, ar galėsite man atsiųsti šį filmuką?

Ji bejėgiškai sumojuoja rankomis.

– Ne, aš beviltiška. Nemoku naudotis tomis technologijomis. Leo gali tai padaryti.

Pasižiūriu į Leo. Jis linkteli. Jo kirpčiai šiek tiek per ilgi, bet neatrodo, kad jam trukdytų. Jo akys tamsios, visai kaip plaukai.

– Ačiū, Leo. Pagal savo amžių, tu puikiai moki naudotis telefonu. Kiek tau metų?

Jis nurausta.

– Dešimt, – sako.

Atsigrežiu į Barį Meisoną.

– Ar Deizė turėjo asmeninį kompiuterį?

– Ką jūs. Vaikai internete nesaugūs. Kartais jai leisdavau naudotis savo kompiuteriu, bet tik tada, kai pats būdavau kambaryje.

– Vadinasi, ji neturėjo elektroninio pašto dėžutės?

– Ne.

– O mobilųjį telefoną?

Ši kartą atsako Šeron:

– Galvojome, kad ji tam per maža. Sakiau jai, kad galės gauti telefoną per Kalėdas. Tada jau bus devynerių.

Tai apriboja galimybes ją rasti, bet aš to nesakau.

– Ar vakar vakare matei, su kuo bendravo Deizė, Leo?

Jis krūpteli, tada papurto galvą.

– Ar anksčiau kas nors sukiojosi aplink ją? Ar matei kada nors, su kuo ji eina į mokyklą ar grįžta iš jos?

– Aš juos nuvežu ir parvežu, – griežtai sako Šeron. Lyg tai viską išspręstų.

Suskamba durų skambutis. Gislingamas užverčia bloknotę.

– Tai tikriausiai nusikaltimo vietos tyrėjas, ar kaip jie ten dabar vadinami.

Šeron suglumusi pažvelgia į vyrą.

– Jis kalba apie teismo medikus, – paaiškina Baris.

Šeron pažvelgia į mane.

– Ko jie čia atvyko? Mes nieko nepadarėme.

– Žinau, ponias Meison. Prašau nesijaudinti. Tai įprasta procedūra, kai... kai dingsta vaikas.

Gislingamas atidaro duris ir juos įleidžia. Iš karto atpažįstu Alaną Čalovą. Jis įsidarbino keletą mėnesių vėliau nei aš. Nėlabai gražiai sensta. Per mažai plaukų ant galvos, per daug riebalų aplink juosmenį, bet specialistas jis geras. Tikrai geras.

Jis linkteli man. Mums nebūtina persimesti mandagiais žodžiais.

– Holroidas tuoj atneš instrumentus iš automobilio, – paaiškina trumpai.

Jo popierinis kombinezonas braška. Kai saulė pakils, su tokia apranga bus velniškai karšta.

– Pirmiausia užlipsime į viršų, – sako maudamasis pirštinės, – o kai prašvis, eisime į lauką. Kol kas nėra spaudos atstovų, kaip matau. Džiaukimės mažomis malonėmis.

Šeron Meison svyruodama atsistoja.

– Nenoriu, kad landžiotumėte po jos kambarį... liestumėte jos daiktus, o mus laikytumėte nusikaltėliais...

– Tai nėra kruopšti teismo medicinos apžiūra, ponio Meison, nesukelsime jokios netvarkos. Mums nebūtina eiti į kambarį. Reikia tik jos dantų šepetuko.

Kadangi tai reikalingiausias daiktas DNR tyrimui. Mums gali tekti pagal jį atpažinti kūną, bet to garsiai nesakau.

– Sode atliksime nuodugnesnę apžiūrą. Galbūt jos grobikas paliko pėdsakų, pagal kuriuos jį surasime. Manau, tam neprieštarausite, tiesa?

Baris Meisonas linkteli, paskui ištiesia ranką ir paliečia žmogui alkūnę.

– Bus geriausia, jei netrukdydysime jiems atlikti savo darbą.

– Netrukus jums atsiųsime konsultantę iš Dingusių žmonių šeimų paramos centro. Ji jus lankys.

Šeron atsisuka į mane.

– Ką norite pasakyti tuo *lankys*?

– Ji čia bus, kad galėtų jus nedelsiant informuoti apie viską, ką mes sužinosime, ir padėti, jei jums ko nors prireiks.

Šeron susiraukia.

– Ką, čia? Mūsų *namuose*?

– Taip, jeigu neprieštarosite. Tos pareigūnės puikiai parngtos ir neįkyrios.

Šeron jau purto galvą.

– Ne. Nenoriu, kad čia kas nors šmirinėtų ir mus sektų.

Aišku?

Pažvelgiu į Gislingamą, jis vos gūžteli.

Giliai įkvepiu.

– Tai, žinoma, jūsų teisė. Tiesiog paskirsime vieną pareigūnę, kuri nuolat palaikys ryšį su jumis, o jei apsigalvosite...

– Ne, – skubiai sako ji. – Neapsigalvosime.

* * *

Oxford's News @OxfordNewsOnline 02.45
Naujausiomis žiniomis, Manoro Kanalo kvartale susirinko daug policininkų, bet daugiau žinių nėra...

Džiulė Hil @JulieHillinOxford 02.49
@OxfordNewsOnline Aš gyvenu Manoro Kanale – vakar čia vyko vakarėlis, o dabar policininkai apklausia kaimynus

Džiulė Hil @JulieHillinOxford 02.49
@OxfordNewsOnline Niekas nežino, kas čia dedasi – suvažiavo apie 15 policijos automobilių

Andžela Beterton @AngelaGBetterton 02.52
@JulieHillinOxford @OxfordNewsOnline Buvau tame vakarėlyje. Tai dėl jų dukros – panašu, kad dingo be žinios. Ji mano sūnaus klasiokė

Džiulė Hil @JulieHillinOxford 02.53
@AngelaGBetterton O, kaip baisu! Galvojau, paaugliai triukšmavo, gal ką pavartojo ar panašiai @OxfordNewsOnline

Oxford's News @OxfordNewsOnline 02.54
@AngelaGBetterton Koks mergaitės vardas ir amžius?

Andžela Betterton @AngelaGBetterton 02.55
@OxfordNewsOnline Deizė Meison. Turėtų būt 8 ar 9

Oxford's News @OxfordNewsOnline 02.58
Naujaisi pranešimai sako, kad Manoro Kanale tiriamas #pagrobimas. Šaltinių teigimu, 8 metų mergaitė dingo iš savo namų

Oxford's News @OxfordNewsOnline 03.01
#Pagrobimas Oksforde, parašykite mums, jei kažką žinote apie įvykį – šviežiausias naujienos iš Oksfordo, dirbsime visą naktį

* * *

Tuoj po trečios valandos man paskambina žurnalistai ir praneša, kad paskelbė informaciją per žinias ir kad ketina mums padėti. Po dvidešimties minučių atvyksta pirmasis jų automobilis, kuris transliuos žinias iš lauko. Aš stoviu virtuvėje, šeima vis dar svetainėje. Baris Meisonas išsitiesęs fotelyje. Jo akys užmerktos, nors nemiega. Kai išgirstame besiantinantį automobilį, jis nė nesujuda, bet Šeron Meison atsistoja nuo sofos ir pažvelgia pro langą. Ji mato, kaip išlipa reporteris, paskui jį dar vienas vyras su mikrofonu ir kamera. Jis vilki odinį švarką. Akimirką ji kažkur spokso, paskui pažvelgia į veidrodį ir pasitaiso plaukus.

– Detektyvas inspektorius Folis?

Taip klausia kažkokia mergina iš Čalovo komandos, stovinti laiptų viduryje. Matyt, naujokė, nes nepažįstu jos balso. Nematau ir jos veido, nes ji su gobtuvu ir kauke. Kitaip nei rodoma per televizorių, teismo medikų apranga nusikaltimo tyrimo vietoje kur kas labiau panėši į viščiukų pakuotojų aprangą. Mane varo iš proto tos sumautos televizijos laidos – teismo medikas nieku gyvu nemėtytų savo plaukų nusikaltimo vietoje. Mergina linkteli man ir aš nuseku įkandin jos laiptais aukštyn. Ant durų priešais mus kabo lentelė su užrašu:

☼ ☼ ☼ **DEIZĖS KAMBARYS** ☼ ☼ ☼

Ant lipnaus lapelio didžiosiomis raidėmis iškeverzota:

ĮEITI DRAUDŽIAMA!!

– Mes jau turime tai, ko reikia, – sako ji. – Bet pagalvojau, kad norėsite pamatyti kambarį. Net jeigu į jį neužėisite.

Kai ji stumteli duris, suprantu, ką norėjo pasakyti. Tik situacijų komedijose vaikų kambariai taip atrodo. Niekas nesimėto ant grindų, baldų paviršiai neapkrauti, niekas nepakišta po lova. Šukos tvarkingai padėtos šalia plaukų šepečio. Minkšti žaislai, susodinti į lygią eilę, spokso į mus mažytėmis karoliukų akutėmis. Visa tai smarkiai trikdo. Ir ne tik dėl to, kad ta gyva, smarki mergaitė visiškai nedera prie taip antgamtiškai tvarkingo kambario, bet ir todėl, kad kai kurie tušti kambariai primena kadaise juose gyvenusius žmones, o šis dvelkia visiška tuštuma. Lyg jame niekas nebūtų gyvenęs.

Tik Disnėjaus plakatas ant galinės kambario sienos liudija, kad Deizė čia kažkada buvo. Jis vaizduoja princesę iš filmo *Karališka drąsa*, vieną miške, ryškiai raudonų plaukų, o plakato apačioje oranžinėmis raidėmis užrašyta: PAKEISK SAVO LIKIMĄ. Džeikui tas filmas irgi patiko – vedėme į jį du kartus. Filmą perduoda vaikams tokią mintį: teisinga ir gerai yra visada išlikti savimi; tik reikia drąsos taip elgtis.

– Siaubinga, tiesa? – tyliai klausia mergina, įsibraudama į mano mintis.

Gerai, kad ji turi takto kalbėti tyliai.

– Taip manote?

Dabar ji jau be kaukės ir aš matau, kaip suraukia nosį.

– Čia viskas perspausta. Kaip gali *viskas* būti taip suderinta? Nėra tokių, kurie *taip* mėgtų savo vardą, patikėkite.

Kai ji tai pasako, aš pastebiu ramunes. Velniskai daug ramunių. Ant tapetų, lovos užkloto, užuolaidų, pagalvėlių – visur išvien ramunės. Skirtingos, bet ramunės. Žaliame vazone – visur išvien ramunės. Prie veidrodžio kabanti plaukų juosta taip pat su ramunėmis. Žvilgantys plaukų segtukai, lempos gaubtas ir prie jo pritvirtintas suktukas – viskas su ramunėmis. Tai ne miegamasis, o teminis parkas.

– Gal jai tai patiko? – bet ir pats netikiu tuo, ką sakau.

Mergina gūžteli pečiais.

– Gal. Nežinau – neturiu vaikų. Ar jūs turite?

Ji nežino. Niekas jai nepasakė.

– Ne, – sakau.

Jau nebeturiu.

* * *

BBC Midlands Today

2016, liepos 20, trečiadienis. Atnaujinta 6.41

Policija prašo pagalbos ieškant Oksforde dingusios aštuonerių metų mergaitės

Iš savo namų Oksforde dingo aštuonerių metų mergaitė Deizė Meison. Paskutinį kartą ją matė savo namų sode antradienio vidurnaktį, kur jos tėvai Baris ir Šeron Meisonai suruošė vakarėlį. Deizė šviesiaplaukė, plaukai surišti į dvi uodegėles. Akys žalios. Buvo apsilvilkusi išeigine gėlėta suknele. Kaimynai sako, kad ji atviraširdė, bet protinga, todėl mažai tikėtina, kad noriai eitų kur nors su nepažįstamu žmogumi.

Visus, mačiusius Deizę ar turinčius apie ją kokios nors informacijos, prašom skambinti telefonu 01865 0966552.

* * *

Pusę septynių teismo medikai jau buvo beveik baigę darbą sode, uniformuoti pareigūnai pradėjo pakartotinę apylinkių apžvalgą, stebimi žurnalistų kamerų. Reikėtų pagalvoti ir apie kanalą, bet kratausi tų minčių. Dar ne laikas. Visi dar tikisi, kad mergaitė gyva, kol nepasakysiu kitaip.

Stoviu mažoje galinėje namo verandoje, iš kurios matyti sodas. Ant gėlynų primėtyta fejerverkų likučių, sausa žolė ištrypta. Tas pareigūnas buvo teisus: šansas rasti gerai matomą pėdsaką ar kokį kitą naudingą įkaltį beveik lygus nuliiui. Prie galinės tvoros pamatau susikūpinusį Čalovą, jis

braunasi pro krūmus. Jam virš galvos siūbuoja krūmuose įstrigęs sidabrinis balionas. Aš velniškai noriu užsirūkyti.

Kanalas čia daro posūkį, vadinasi, Meisonų sodas truputį ilgesnis už daugumą kaimynystėje, bet vis tiek per mažas tokiai gausybei žmonių. Negaliu nuspręsti, ar dėl to posūkio, ar dėl sunykusios pampų žolės, ar tiesiog dėl miego stokos, bet sodas man atrodo bauginančiai panašus į tą, kuriame augau aš. Suspaustas tarp kitų tokių pat nuobodžių namų prie niūraus iš miesto vedančio kelio, kuris atsirado dėl metro – sustojimas paskutiniame kelio ruože, atsitiktinai išdygęs ten, kur anksčiau plytėjo pievos. Kai ten apsigyvenome, jos jau seniai buvo virtusios betoninių namų kvartalu. Tėvai pasirinko tą vietą, nes ji buvo saugi, be to, jie nieko geresnio ir negalėjo įpirkti, ir net dabar dėl to su jais negalėčiau ginčytis. Tai buvo niekuo neišsiskirianti vieta, tiesiog vienintelis namas pietuose, primenantis tikrą miestą. Tą miestą, į kurią aš eidavau – į mokyklą, į draugų namus, vėliau į kavines ir į pasimatymus su merginomis. Tačiau į savo namus niekada nieko nekviečiau; niekada niekam neleidau pamatyti, kur iš tiesų gyvenu, todėl tikriausiai neturėčiau smerkti ir Manoro Kanalo žmonių: juk žinau, ką reiškia gyventi ne toje pusėje.

Meisonų sodo gale vis dar rusena žarijos, metalinis grielis vėsdamas spragsi. Sūpynių grandinės apvyniotos lipniąja juosta taip, kad jomis nebūtų galima suptis. Sodo kėdės sukrautos viena ant kitos, pavėsinė ir stalas su languota staltiese sulankstyti. Po jais dar yra žalios gražios dėžės su užrašais ALUS, VYNAS, GAIVIEJI GĖRIMAI. Verandoje už manęs stovi dvi šiukšliadėžės su ratukais. Viena, skirta

perdirbamoms pakuotėms, pravira – iš jos kyšo skardinės bei buteliai, kita prikimšta juodų šiukšlių maišų. Staiga suvokiu, ką jau turėjau seniai suvokti – visa tai padarė Šeron Meison. Ji viską sutvarkė ir sulankstė. Ji apėjo sodą ir sutvarkė jį. Ir viską padarė tada, kai jau žinojo, kad dukra dingusi.

Iš virtuvės išeina Gislingamas ir atžingsniuoja prie manęs.

– Konstablė Everet sako, kad nerado nieko naudingo, kai apžiūrinėjo kaimyninius namus. Niekas iš dalyvavusiųjų vakarėlyje nepastebėjo nieko įtartino, bet mes vis tiek surinkome jų darytas nuotraukas – paskelbsime laiko juostoje. Jos gali padėti. Meisonų sklype nėra vaizdo kamerų, bet patikrinsime, ką galime rasti gretimuose sklypuose. Dešimties mylių spinduliu tikriname seksualinių nusikaltėlių gyvenamąsias vietas.

Aš linkteliu.

– Gerai darote.

Čalovas atsitiesia ir mosteli prieiti. Už sūpuoklių viena tvoros lenta išklibusi. Iš toliau atrodo, kad tvora sveika, bet užtenka stipriai pastumti tą lentą ir net suaugęs žmogus pralįs pro tokį plyšį.

Gislingamas perskaito mano mintis.

– Bet ar galėtų kas nors įlįsti į vidų, paimti vaiką ir dingti niekieno nepastebėtas? Tokiame mažame sode, kur buvo daugybė žmonių? Be to, mergaitė tikriausiai priešinosi?

Apsidairau.

– Reikia išsiaiškinti, kur stovėjo pavėsinė ir kokio ji didumo. Galbūt ji stovėjo ten, iš kur niekas negalėjo matyti nei tos skylės tvoroje, nei kas pro ją lindo. Ką jau kalbėti apie fejerverkus...

Jis linkteli.

– Gal visi žiūrėjo į kitą pusę, poškėjo fejerverkai, šūkavo vaikai...

– Be to, dauguma čia susirinkusiųjų buvo moksleivių mamos ir tėvai. Guldau galvą, kad kai kurių Meisonai niekada nebuvo matę. Ypač tėvų. Aišku, reikėtų didžiulės drąsos ateiti čia, apsimesti vienu iš tėvų, pagrobtį mergaitę ir dingti. Bet tai įmanoma, nes žmonės *tikisi*, kad kas nors iš svečių kalbės su vaikais.

Patraukiame per pievą namo link.

– Tos nuotraukos, kurias renki, Krisai, reikalingos ne tik įdėti į laiko juostą gal kas nors pažymės ir jose įamžintų žmonių vardus. Mums reikia žinoti ne tik, kur žmonės buvo, bet ir *kas jie tokie*.

* * *

7.05 konstablė Everet jau skambina į kitų kaimynų duris. Laukia, kol durys atsidarys, ir ji, nusišypsėjusi profesionalia šypsena, paklaus, ar gali užėti į vidų ir pasikalbėti. Ji tai daro penkioliktą kartą ir liepia sau nesinervinti, kad jai tenka vaikščioti nuo durų prie durų, kai Gislingamas sėdi tame name, kuris iš tiesų yra svarbus. Ant vienos rankos pirštų galima suskaičiuoti atvejus, kai vaiko pagrobimą padėjo išaiškinti kaimynų apklausa, kai buvo galima remtis tuo, ką *matė kaimynai*. Aišku, kai kurie iš tų žmonių buvo Meisonų sode, kai prapuolė jų dukra, tačiau turint galvoje, kiek daug potencialių liudytojų tuo metu ten buvo, kol kas iš jų apklausos nedaug naudos. Jie sakė, kad tai buvo *mielas vakarėlis, pakankamai malonus vakaras*. Ir vis dėlto jo viduryje dingo maža mergaitė ir niekas to nepastebėjo.

Everet vėl paskambina į duris (jau trečią kartą) ir nužvelgia namą. Užulaidos atitrauktos, bet nematyti nė gyvos dvasios. Ji patikrina gyventojų sąrašą – čia įsikūrę sutuoktiniai Kenetas ir Karolina Bredšou. Jiems per šešiasdešimt. Jie gali būti išvykę atostogų, kol dar neprasidėjo mokslo metai. Everet pažymi juos sąrašė ir eina įvažą link šaligatvio. Ją pasitinka pridususi pareigūnė. Everet ją yra mačiusi policijos poskyryje, į kurį atvyko tiesiai iš Solhempstedo policijos koledžo. Joms dar niekada neteko kalbėtis. Everet mėgina prisiminti jos pavardę – gal Simpson? Lyg ir panaši. Ne – Somer. Taip, tikrai. Ji – Erika Somer. Vyresnė nei dauguma naujokų, vadinasi, anksčiau dar kur nors dirbo. Kaip ir Everet, kuri pradėjo nuo nesėkmingo slaugytojos darbo, bet niekam to nesako, nes žino, kad taip tik suteiktų dar vieną progą kolegoms vyrams versti ją pranešinėti blogas žinias arba lakstyti nuo vienu durų prie kitų.

– Manau, jums reikėtų pamatyti, ką radome vienoje šiukšliadėžėje, – sako Somer ir mosteli į tą pusę, iš kurios atėjo. Ji kalba tiesiai, be užuolankų. Everet iš karto pajunta jai prielankumą.

Šiukšliadėžė, apie kurią kalbama, stovi ant šalutinio kelio kampo. Teismo medikas jau prie jos ir fotografuoja. Pamatęs Everet, linkteli, abi moterys stebi, kaip jis pasilenkia prie šiukšliadėžės ir paima tai, kas guli viršuje. Daiktas išsivynioja lyg gyvatės išnara. Sudribusi, tuščiavidurė, žalia. Labai žalia.

Tai – pėdkelnės, pradriskusios ties vienu keliu. Vaikiškos pėdkelnės.

Fijonos Vebster apklausa
Baržų akligatvis 11, Oksfordas
2016, liepos 20, 7:45
Dalyvauja konsteblé V. Everet

- VE: Ar galite pasakyti, iš kur pažįstate Meisonus, ponia Vebster?
- FV: Mano duktė Megan mokosi toje pačioje klasėje kaip ir Deizė, Kit's mokykloje, Alisa mokosi viena klase aukščiau.
- VE: Kit's?
- FV: Atsiprašau, taip vadiname Vyskupo Kristoferio mokyklą. Visi ją vadina Kit's. Be to, esame kaimynai. Mes jiems paskolinome pavėsinę vakarėliui.
- VE: Vadinasi, jūs - draugai?
- FV: Nesakyčiau, kad draugai. Šeron nelinkusi atvirauti. Mes įprastai pasikalbame prie mokyklos vartų, kartais einame drauge pabėgioti, bet ji pareigingesnė už mane. Bėgioja kas rytą, netgi žiemą, po to, kai nuveža vaikus į mokyklą. Ji jaudinasi dėl antsvorio - man to nesakė, bet aš pati matau. Kartą drauge pietavome mieste - atsitiktinai - tiesiog susidūrėme prie picerijos Didžiojoje gatvėje ir ji negalėjo atsisakyti. Ji beveik nieko nevalgė - tik paknebinėjo salotas.
- VE: Vadinasi, ji nedirba, jei bėgioja rytais?
- FV: Ne. Manau, kadaisė dirbo, tik nežinau ką. Išprotėčiau, jei turėčiau sėdėti namie visą dieną, bet jai, atrodo, visiškai pakanka vaikų.
- VE: Vadinasi, ji gera mama?

- FV: Per tuos pietus ji kalbėjo vien apie Deizę.
Pasakojo, kokius gerus pažymius Deizė gauna iš kontrolinių darbų, kaip ji nori būti veterinare, ir klausė manęs, ar žinau, kuris universitetas jai labiausiai tiktų.
- VE: Įkyroka mamytė?
- FV: Tarp mūsų kalbant, Ovenas, mano vyras, jos negali pakešti. Žinote pasakymą: *Skintis kelia nagais ir dantimis*? Jis sako, kad ji kaip dalgis. Nors aš nemanau, kad galima smerkti žmogų už tai, kad jis nori gero savo vaikams, tik Šeron parodo tą labiau nei dauguma mūsų. Veikiausiai Meisonai čia atsikraustė būtent dėl mokyklų. Kažin ar jie galėtų leisti vaikus į privačią mokyklą.
- VE: Namai čia ne tokie jau pigūs...
- FV: Ne, tačiau man atrodo, kad jiems striukoka su pinigais.
- VE: Ar žinote, kur jie gyveno anksčiau?
- FV: Regis, kažkur pietiniame Londone. Šeron niekada daug nekalba nei apie praeitį, nei apie savo šeimą. Atvirai sakant, nelabai suprantu, kam jums reikia visa tai žinoti - ar neturėtumėte ieškoti Deizės?
- VE: Pareigūnų komanda apžiūrinėja apylinkes ir tikrina vaizdo kamerų įrašus, bet kuo daugiau žinosime apie Deizę ir jos šeimą, tuo bus geriau. Niekada nežinai, kas gali būti svarbu, bet pakalbėjime apie vakarykštį vakarą. Kada atvykote į vakarėlį?
- FV: Tuoju po septynių, vieni iš pirmųjų. Pakvietime buvo parašyta, kad svečiai laukiami tarp

pusės septynių ir septynių vakaro, o aš pagalvojau, kad Šeron norėtų jų sulaukti apie pusę aštuonių. Kai atvykome, ji akivaizdžiai nerimavo. Pagalvojau, kad bijo, jog svečiai nesusirinks. Ji idėjo labai daug pastangų. Sakiau jai, kad gali ruošti suneštinį vakarėlį - visi mielai ką nors atsineš, - bet ji norėjo viską daryti pati. Patiekalai buvo išdėlioti ant stalų sode, po plėvele - o ta plėvelė toks šlykštus daiktas, tiesa? Noriu pasakyti, kad...

VE: Sakėte, kad ji nerimavo?

FV: Taip, bet ji nerimavo tik dėl paties vakarėlio. Jam prasidėjus nurimo.

VE: O Baris?

FV: Bez kaip visada buvo vakarėlio siela. Jis labai mėgsta bendrauti - neieško žodžio kišenėje. Esu tikra, kad jis ir sugalvoja surengti pramogą. Jis beprotiškai myli Deizę, taip neretai pasitaiko tarp tėvo ir dukters. Jis ją dažnai nešioja ant pečių. Ji labai gražiai atrodė su tuo ramunėlės kostiumu. Liūdna, kai vaikai išauga iš to amžiaus, kai jiems patinka rengtis įvairiais karnavaliniais kostiumais - aš irgi norėjau aprengti Alisą karnavaline suknele, bet ji griežtai atsisakė. Ji vos metais vyresnė už Deizę, bet jai dabar patinka tik drabužėliai aukštesniu liemeniu ir sportbačiai.

VE: Rodos, jūs gerai pažįstate Barį Meisoną?

FV: Atsiprašau?

VE: Pavadinote jį Bez.

FV: [juokiasi]

Ak, Dieve, ar aš taip pasakiau? Tai siaubinga, bet mes juos taip vadiname. Ar žinote, kad Bez ir Šez yra Bario ir Šeron vardų trumpiniai? Tik, dėl Dievo meilės, nesakykite Šeron, kad ją taip vadinau, nes ji negali to pakęsti - kartą pasiuto, kai kažkas per klaidą taip pavadino.

VE: Baris į tai nekreipia dėmesio, tiesa?

FV: Atrodo, kad ne, bet jis į viską žiūri nerūpestingai. Kur kas paprasčiau nei Šeron. Jam tai nesunku.

VE: Taigi, kada paskutiniį kartą matėte Deizę?

FV: Tikrai sukau galvą mėgindama prisiminti. Manau, kad mačiau ją prieš pat leidžiant fejerverkus. Tuo metu aplinkui bėgiojo daug mažų mergaičių. Jos puikiai leido laiką.

VE: Gal matėte, kaip kas nors su ja kalbėjosi, o gal aplinkui sukiojosi koks nepažįstamas?

FV: Ten buvo mažai nepažįstamų žmonių. Dauguma - kaimynai, bent jau nepastebėjau tokių, kurie būtų iš kitos pusės.

VE: Kitos pusės?

FV: Taip. Iš kitos kanalo pusės. Aukštuomenės. Juos nedažnai pamatysi šioje kanalo pusėje. Šiaip ar taip, kiek prisimenu, Deizė leido laiką su draugėmis. Kai esi tokio amžiaus, suaugusieji atrodo nuobodūs.

VE: O jūsų vyras Ovenas buvo tame vakarėlyje?

FV: Kodėl klausiate?

VE: Tiesiog mums reikia žinoti, kas jame dalyvavo...

FV: Ar mėginate pasakyti, kad Ovenas kažkaip su tuo susijęs? Galiu jums tuoj pat paaiškinti...

VE: Jau sakiau, mums tiesiog reikia žinoti, kas dalyvavo tame vakarėlyje.

[*Patyli.*]

Yra tikimybė, kad radome pėdkelnes, kurias Deizė mūvėjo tą vakarą. Gal prisimenate, ar ji buvo su pėdkelnėmis, kai matėte paskutinį kartą?

FV: Atsiprašau, bet tikrai neatsimenu.

VE: Gal ji pargriuvo ir užsigavo?

FV: Ne, esu tikra, kad atsiminčiau, bet kodėl klausiate - koks skirtumas?

VE: Ant rastų pėdkelnių buvo kraujo, ponias Webster. Mėginame suprasti, iš kur jis atsirado.

* * *

Pusę devynių jau sėdžiu automobilyje *Waterview Crescent*, kur namai aiškiai prabangesni – triaukščiai kotedžai su, nepatikėsite, akmeniniais liūtais ant postamentų prie įėjimo. Valgau pyragėlį su įdaru, kurį kažkas atnešė iš degalinės prie pagrindinio kelio. Vien nuo žvilgsnio į jį mano arterijos ima kimštis, bet dešimtą valandą prasidės spaudos konferencija, todėl turiu ką nors suvalgyti, kad nesvaigtų galva. Kol soti nuosi, sėdžiu forde, jei jums kartais įdomu, kokiame aš automobilyje. Kryžiažodžių nesprenžiu.

Kažkas pabeldžia į vairuotojo langelį ir aš jį atidarau. Tai konstablė Everet. Jos vardas Verité*, o su tokiu vardu, kaip jai kartą sakiau, tik tokį darbą ir gali dirbti. Ji niekada nenustos ieškoti tiesos – štai ką noriu pasakyti. Tegu jūsų neapgauna santūri jos išvaizda – ji yra viena iš negailestingiausių pareigūnių, kurios kada nors dirbo su manimi.

* Angl. *Verity* – tiesa. (*Čia ir toliau – vertėjos pastabos.*)